

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU, HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő: **id. SZILBER JÁNOS.**

Társzerkesztő: **RÁSONYI PAPP MIKLÓS.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árákért vesz fel a kiadóhivatal.

Községi közgyűlés.

Képviselő testületi közgyűlés tartott a f. hó 4-én d. e. 9 órai kezdettel a község háza tanácstermében, melyen tekintettel az elbirálásra kerülő fontos ügyre, a képviselő testület tagjai nagy számban jelentek meg.

A közgyűlés egyedüli fontos tárgya a Csongrád-sövényházi ármentesítő és belv. szabályozó társulat által bemutatott egyezségi tervezet elbirálása volt. A régi befektetések kártalanítási ügye sokkal nagyobb megfontolást kíván semhogya az ügy alapos ismerete nélkül abban a város érdekeinek megfelelően határozni lehetne. Éppen ez indította a képviselő testület tagjait arra, hogy az ez ügyben hozandó érdemleges határozat hozatalát az augusztus hó 11-én tartandó közgyűlésre halasztotta. Egyszersmind elhatározta a közgyűlés, hogy az egyezségi tervezet — tanulmányozás végett — szokszorosított példányokban a közgyűlés tagjai között kiosztandó, hogy annak idején az ügy teljes ismerete mellett, minden képviselőnek alkalma nyíljon ezen fontos tárgyhöz hozzászólni. Így kellene eljárni a képviselő testületnek minden fontosabb ügy el-

birálásánál, s akkor azok a Réti-féle csekély értékű indítványok egyetlen esetben sem jutnának érvényre, hanem a jól átgondolt munka méltóképp gyümölcsöző.

Ez után Miskolczi Ferencz iktató részére 2 heti szabadságidőt engedélyezett a közgyűlés.

Ellenben elutasított Patyi Mária borfogyasztási adóelengedés iránti kérelmével.

Felolvasatott a vármegyei törvényhatóság jóváhagyása Miskolczi Ferencz iktató fizetésének felemeléséről.

A május és június hónapokról megejtett pénztárvizsgálat eredményét nemkülönbén a község szükségleti kimutatását, tudomásul vette a közgyűlés.

Mészáros Károly közgyám részére 6 heti szabadság időt engedélyeztetett.

Justin Lajos tanácsnok kimutatásához képest előírni rendelte a közgyűlés az 1903. évben be nem szolgáltat munkatartozásokat.

A népkerti helyiségek hasznosításáról jelentést tett az előjáróság, egyszersmind előterjesztett a Szlávik János vendéglős által tett utóajánlat, mit elutasított a közgyűlés.

Hasonlóképen járt el a közgyűlés a község háza alatt fekvő pinczék ha-

szonbérbe adásánál, melyre az utó ajánlattevő Gulyás Imre volt.

Nem tartjuk helyesnek a közgyűlés határozatát az utóajánlatok elutasítását illetőleg, mivel az utóajánlattevők bizonyára sokkalta nagyobb hasznosításra is hajlandók lettek volna a városi javak bérletbe vételéért, Mikor pedig a község jövedelmét fokozni tudjuk, akkor mindenesetre apad a közteher, aminek apadása a közérdekre nyújt előnyöket. Nem volna hát szabad elszalasztani egyetlen alkalmat sem, hogy a községi jövedelmeket fokozzuk, mivel minden fillér jövedelmi emelkedéssel apasztjuk polgárságunk elviselhetetlen adóterheit.

A szentesi ut mellett elhuzódó legelő földnek Forgó G. Pálnak 620 korona árért való bérbevétele; 19 hársz bukrosi járandóságnak Kókai Sándor által 159 kor árért való bérbevétele és a Tisza szírtén levő legelőnek Siha József által évi 40 kor bérleti összegért való bérletbe vételét tudomásul vette a közgyűlés.

Több kérvényező közmunka és kéményadó elengedése iránti kérelmének hely adatott s törlésbe hozatott.

Horváth Mátyásnak 2 heti szabadságidőt engedélyezett a közgyűlés.

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZAJA.

Egy szocialista poétának.

Lásd az én apám is „dolgozott a gyárban”,
Én is ott születtem nádfódeles házában,
A koldus, az árva nekem is testvérem:
De azért egy uton nem járunk mi még sem.

Hogy egy a királylál, ember a szegény is,
Szívem melegével ezt hirdetem én is.
S elhagytak jajját dallá gyűjtögetvén:
A nagy Egyenlőség előttem is eszmény.

Végig jártam én is sok baj Golgotáját,
A nélkülözések élet-iskoláját.
Szánva nézek én is minden nyomorultra...
De azért nem egy hur a mi nótánk hurja.

Én nekem se tetszik a világ folyása
Én is várok egy szebb hajnalhasadására;
Ám te a gyűlölet vad tüzén át várod,
Én a szeretetben ezt a más világot.

Te a szenvedőt csak a szegényben szánod,
Ha, ki gazdag: sirhat, — ez a hitvallásod.
Én nézem az embert bárkiben embernek,
S sajnálom szegényt, a királyt is ha szenved!

S te azt hirdeted, hogy nektek a hazátok:
Az a föld, a hol ép nagyobb a napszámtok.
Nekem nem eladó a hazám kenyérért,
Se' földi, se' égi örök udzóságért!

— Mi jót várhatnál hát ilyen szegényből?
Egy egész világ vet minket el egymástól...
Nézem a könyveket, csak alignem sirva,
S bepirulok, hogy — magyarul van írva!

Szabolcska Mihály.

A szónok.

(Folytatás.)

A pap misét mondott a temetőben.
Anyós, feleség és sógorom keservesen zokogott.
Amint a koporsót sirboltba helyezték,
a megboldogult özvegy hangosan feljajdult:
„Oh temesetek melléje! azért mégsem követte férjét a sirba, mert valószínűleg arra a nyugdíjra gondolt, amit majd ezután fog élvezni. Mikor végtére már minden csendes lett, előlépett Petrovics.

„Hát igaz? megtörtént? Hihetünk-e önmagunknak? Ez a koporsó, ezek a kisirt vörös szemek, a fájdalom és panasz, álom? Oh jaj nekünk, ez nem álom, ez szomorú valóság; a mi szemek nem csálnak. Ez a bátor lelkű férfi, kit még alig néhány napja oly makulátlanul láttunk szemek előtt dolgozni; o... ez... ugyanez a férfi itt fekszik előttünk, holtan, élettelenül, mintegy játéka a danziának. A könyörtelen halál végig szohogott rajta jég hideg kezével — meghalt! Pótolhatatlan veszteség! Ki tudná őt pótolni? Kiváló képzettségű tisztviselőink között Prokofi Oszopics volt egyike a kiválóbbaknak. Egész lelkével, minden erejével csüggött hivatalán, még a nyugalom óráit, az éjjeleket is nehéz munkában virrasztotta át; megközelíthetetlen, megvesztegethetetlen volt... Oh mint megvetette azokat, kik a

felek kárára megvesztegetni akarták. Pokofi Oszopics a szemem láttára osztotta széjjel szerény fizetését szegényebb kollégái között. A szegény özvegyek és árvák jajkiáltásait és panaszait meghallgatta, kik szintén az ő támogatásából éltek. Teljes életét a közszolgálatban és a jótékonyág gyakorlásában töltötte, nem ismerte az élet örömeit és távol tartotta magát a családi boldogságtól, hiszen ismeretes, hogy agglégény maradt élete végéig! Kollégái közül ki tudná őt pótolni? Még magam előtt látom borotvált, barátságos arcát... Még most is halom lágy behizelgő hangját... Béke hamvaiddra Prokofi Oszopics? Nyugodj békében te becsületes, bátor előharcos!”

Gregor Petrovics tovább folytatá szónoklatát, bár mozgolódnai kezdett már a közönség. A gyászbeszéd tetszett, könnyeket sajtolt ki mindenkinek a szeméből, azonban nagyon sajtóságnak és különösnek tetszett. Először is érthetetlen volt, hogy miért nevezte a szónok a megboldogultat Prokofi Oszopicsnek, holott Kirill Ivanovics volt a neve. Másodszor mindenki előtt ismeretes, hogy az elhunyt egész életén át a hites feleségével veszekedett s így agglégény sem lehetett. Harmadszor sűrű, vörös telt szakállá volt. Életében sohasem borotválkozott; érthetetlen tehát, hogy a szónok miért említette borotvált arcát. A hallgatók meghökentek, egymásra pislogtak és vállukat vonták.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **lábbadgózók** **nál influenza után** ajánltaik. Emeli az étvágyat és a testtsulyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor-ér kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alanti czéggel legyen ellátva.

F. Hoffman-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

Még az előfogatossal kötendő szerződésnek árlejtési feltételeit mutatta be az előjáróság, aminek jóváhagyása után a közgyűlés véget ért.

A népnevelés reformja.

(gy. gy.) Egy igen jellemző és találó szállóigeje van a Német birodalom lakóinak, a porosz-osztrák háborút illetően. Még pedig az, hogy a porosz-osztrák háborút a német iskolamesterek nyerték meg a poroszok javára.

Ugylátszik, hogy végre a magyar kormány is tudatára ébredt azon fontos missiónak, amelyet a nemzet nap-szamosai, a tanítók végeznek. Bizony nagyon itt az ideje, hogy az állam hamupipőkéi végre valahára kiemelkedjenek a közöny ködéből és lehetőleg úgy a társadalmi megbecsülés, mint a megélhetés azon piadestájára kerüljenek, amely őket úgy tanulságuk, mint fáradságos, nagy hivatást teljesítő munkájuk révén megilletik.

Mindenki, kinek csak egy kis érzeke van az apró nemzedék nevelésének nagy kérdése iránt, tudni fogja, hogy nincs pálya nehezebb, nincs pálya hálátlanabb mint a tanítóé.

Szinte csodálkozva nézünk ma-napság arra az emberre, aki azt mondja: tanító akarok lenni. Mert ez egyenlő az örökös nyomorúsággal. Pedig rendes körülmények közt nincs szebb hivatás a néptanítóénál.

Avagy nem magasztos érzés-e, midőn valakire reá van bízva egy nemzedék nevelése; a jövő nemzedék, melyből a nemzet gerince, oszlopai fognak kikerülni. Ő van hivatva az apró csemetékből testben lélekben erős nemzedéket nevelni. Azután szemmel tartani az apró emberkének testi, szellemi fejlődését; figyelemmel kísérni az agy, az öntudat megnyilvánulását. Belé csepegtetni az ártatlan, még külső benyomásoktól érintetlen gyermeki lélekbe a lelkesedést a szép, a nagy, a nemes iránt. Megtanítani szeretni a hazát, az

emberiséget, lelkesedni a történet nagyjaiért. Ő ez szép hivatás! De csak akkor, ha nyugodt lélekkel az anyagi bajoktól menten láthat feladata teljesítéséhez. Mert hiába a legnemesebb hév a legtisztább szándék, ha nyomába ott kullog a rém, a sötét nyomorúság. Akkor bizony elfásul a lélek, és nem tud lelkesedésre találni az, kinek a megélhetés gondja mérgezi meg életét.

Ezen az állapotokon akar segíteni egyrészt a közoktatásügyi miniszter akkor, midőn a népnevelési reformot tervezte. Másrészt pedig, azaz a reform másik éle a magyar nyelv sikeresebb oktatása felé concludál.

A reform keresztülvitele után, minden községi és egyházi iskolában ott, ahol a magyarság legalább 20%-al van képviselve, kötelező a magyar nyelv tanítása. Ott pedig, hol 20%-on alul marad a tanulók arányszáma, legalább is annyit kell nyelvünkkel foglalkozni, hogy a tanulók helyesen kifejezhessék gondolataikat, számolni és olvasni tudjanak magyarul. Hogy pedig olyan tanító jelölt, ki a magyar nyelvet nem bírja ne kaphasson oklevelet, arról gondoskodik a közoktatásügyi miniszter akkor, midőn a tanítójelöltek vizsgájára a miniszterium biztosokat küld ki. Így van ez jó! Csakis így nevelhetünk erős, hatalmas nemzeti államot, ha fiaik értik hazájuk nyelvét. Nemcsak sovínista szempont vezette e reform tervezésekor a miniszteriumot, hanem a praktikus élet kívánalmai is. Mert magától értetődik, hogy csak saját javát követi minden ember akkor, midőn megtanulja azon ország nyelvét, amelyben boldogulni akar.

UJDONSÁGOK.

— **Színészet.** Egyik előző számunkban megírtuk, hogy Palotai Antal jól szervezett színtársulatával július hó folyamán városunkba érkezik. Mint a hét folyamán közreadott színi jelentésén is tudatják, az alföldi színi kerület kedvelt társulata a f. hó 16-án kezdi meg előadásait városunkban a népkerti

— Petrovics újból a sir elé lépett és tovább folytatá fáradozásait. A borotvált képű Prokofi Oszopics történetesen ott állt az emlékoszlop mellett és haragosan nézett a szónok szeméi közé.

— Ugyan hogyan jutott ez az eszedbe? — kérdezték barátai — hiszen te egy élő embert hantoltál el.

— Ez már cudarság, fiatal ember morgogott Prokofi Oszopics. Az ön szónoklata talán megfelelt volna egy halott számára, de nevelésé teszi az embert, hogy az egy élőre vonatkoztatja. Az Istenért miket hadart maga össze? Megközelíthetetlen, megvesztegethetetlen volt? Ilyesmit, élő emberről csak gunyosan lehet mondani. Aztán arra sem kérte önt senki uram, hogy a külsőm felől nyilatkozzék. Ha nem is vagyok szép, ha a külsőm nem is éppen megnyerő, azt nem kell a közönségnek fenhangon hirdetni. Ezért elégtételt kérek!

(Vége.)

»Prokofi Oszopics!« folytatta tovább szónoklatát — nem volt megnyerő külső, sőt csuf voltál, durva és szigorú, de mi mégis tudtuk, hogy ezen állarcz alatt a legbecsületesebb baráti szív dobog.»

A jelenlevők ezen utóbbi szavaknál észrevehették azt a csodálatos változást, mely a szónok lelkében végbement. Mereven, sőt nézett egy pont felé, nyugtalan mozdulatokat téve, majd maga is vonogatta vállait. Aztán pillanatra elhallgatott és Pomlavszi felé fordult:

— Hallga, hiszen ő él! mondá elszörnyűködve.

— Ugyan ki?

— Hát Prokofi Oszopics! Ott látom az emlékoszlop mellett.

— Hiszen nem is az halt meg! Kirill Ivanovics a megboldogult.

— De magad mondtad, hogy a titkártok hunyt el.

— Kirill Ivanovics volt a mi titkárunk. Oh most eltévesztetted őket! Ezelőtt Porokofi Oszopics volt a titkárunk, az igaz, de két évvel ezelőtt mint osztály vezetőt, áthelyezték a második ügyosztályba.

— Az Ördögbe! S még a bölcs Patrukkoffot is zavarba hoztátok!

— Folytasd, miért nem beszélsz tovább? a helyzet kinossá válik.

szinkörben. A jeles erővel rendelkező társulat 6 hétig időzik városunkban, mely idő alatt színre kerül: Bob herczeg, Makranczos hölgyek, Katinka grófnő, Dróttostól, Boszorkányvár, Czigánybáró, Hajduk hadnagya, Casanova, Niobe, Lotti ezredesei, Postásfiu, Nap és hold, Üdvöske operettek. Ember tragédiája, Takarodó, Egyenlőség, Halálos csend, Éjjeli menedékhely, Kurucz feja Dávid, Sötétség színművek. Aranyhíd, Korbács, Csodagyermek, A kis püspök, Képzelt beteg, Fősvény, Zsába, Loute, Doktor ur, Titok, Józsi, vigjáték. Falu rózsája, Czigányélet, Flórika szerelme, Ördög Mátkája, Asszony verve jó, Napraforgó, Sárga csikó, Siroki románcz, népszínművek. A saját zenekarral is rendelkező színtársulat működő személyzetének névsora: Solti Vilma, Szalai Vilma operett énekesnők, B. Szücs Margit népszínmű énekesnő Gelléri Gizike, segéd énekesnő. Gáspár Anna, naiva. Szacsvai Gilbert, drámai anya. Zalai Irma, hősnő. Gerőffi Ilona, drámai szende. M. Gömöri Vilma, társalgási. P. Nagy Lida, komika. Fekete Boriska, Balogh Leonkg, Kardos Tusi, Kádas Mariska, Pajor Lórika, segéd színésznők. Palotai Antal, szerelmes. Perényi József, operett énekes. Gyárfás Ödön, baritonista. Madas Pista, Kováts Sándor komikusok. Főlovári Hugó, lírai szerelmes. Halász Alfréd, hős szerelmes. Tábori Imre, bonvivant énekes. Balogh Árpád, hősapajellem. Ács József, intrikus. Nagy Lajos, Szabó Gyula, Semogyi Frigyes, Kis Dávid, Kardos József, segéd színészek.

— **A csongrádi 48-as Népkör** a múlt vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését a Kaszanitzky István féle vendéglőben levő helyiségében. A közgyűlésen mintegy 70 körtag jelent meg; kik a tisztikart és választmányt szótöbbséggel választották. Elnök lett Rásonyi Papp Gedeon, másodelnök Kuklics György, jegyző Tekulics Sándor, könyvtárnok ifj. Szilber János, pénztárnok Náfrádi Balázs, rendező Pintér Imre. Választmányi tagokul választottak: Dragon Károly id. Szilber János, Szabados József, Márkus János, Kókay István, Márton András, Sinkó Imre, Huszka János, Eötvös Antal, Góg János, Ornyik Mihály és Bakai Pál.

— **Szövetkezeti hiány.** Az uri szövetkezet üzletvezetője régebben jelentette igazgatóságának, hogy az üzletben alkalmazott tanulók lopnak s egyébb bűnös manipulációkat is üznek. Így például ha valaki be ment vásárolni, 10 kiló lisztet mért le a tanuló számára s a kassza jegyre csak két kiló liszt árát jegyzete, így a pénztárba 8 kiló liszt árával kevesebb folyt be, mint amily értékű áru kiszolgálva lett. A tanuló természetesen czimboráitól minden egyes esetben meg kapta az ily uton ki lopott áru értékének felét; vagyis a lopott összegben osztoztak a kiszolgáló és vevő. Ennek dacára a szövetkezet igazgatósága nem távolította el a tolvaj tanoncokat, hanem hagyta folytatni bűnös manipulációjukat. Most új üzletvezető lép be a szövetkezetbe, minek folytán leltározást eszközöltek, ami arra a szomorú tapasztalatra vezetett hogy a szövetkezeti áruk 3000 korona értékkel kevesebbet képviselnek, mint amennyit az üzletvezetőnek árukért terhére iratott. Az áruhiány a felületes üzletátvételre és az üzleti tanoncok bűnös manipulációira vezetendő vissza. Ennek lett áldozata az üzletvezető 2000 korona kaucziója aminek kiadásáért most pert indít tulajdonosa a szövetkezet ellen. Minden esetre szomorú tapasztalatok képét nyújtják ezek az állapotok, mely a szép forgalmu fogyasztási üzlet részvényeseit érinti első sorban.

— **Eljegyzés.** Berényi Károly fiatal nyomdász a napokban tartotta eljegyzését Schwartz Vilmos kereskedő kedves leányával — Rózikával.

— **A fürdés áldozata.** Alig következtek be az igazán meleg nyári napok, már is van a fürdésnek áldozata. Kókai József 28 éves kocsisa f. hó hó 6-án a Körös vizében keresett enyhülést a nap heve ellen. A fürdés azonban életébe került, mivel az ár elkapta s mire segélyére siettek már elmerült a habokban. Holttestét f. hó 8-án felvette a víz s beszállították a temetői halottas házba.

— **Gyere haza Hegyi Antal.** Azok, kiknek lelke össze volt nőve a rajongásig szeretett plébános Hegyi Antal lelkével, átkiáltottak a tengeren túlra, hogy: „Gyere haza Hegyi Antal.” És az idegenben élő meghalott hűvei hívó szavát s hazáját forron szerető szívének sugallatát követve, midőn minden lehetett megtett arra nézve, hogy ismét az elhagyott haza földjére léphessen. S bár az idegenben élő katolikusok minden lehető kényelmet biztosítanak szerető főpásztoruknak, mégis győzedelmeskedett a honvágy s kegyelmet eszközölt ki büntetésének elengedésére. Így beszéltek a legújabbat a Hegyi Antal hazajövetelének híre a jobb körökben, hozzá távez még, hogy Hegyi Antal fairporti plébános most a pápa Ó-szentségéhez fordult azon kérelmével, hogy Magyarország területén helyezze el papi minőségben. Hogy pedig mennyiben áll Hegyi Antal hazajövele nem tudjuk, mivel közvetlen értesüléseink nincsenek.

— **Asztalosból orvos.** Szokolai Kálmán asztalos segéd megunta a gyalut, hát felcsapott orvosnak. Az orvosnak akadt is két páciense egy világtalan s egy emebajos. Ezeket szorgalmasan látogatta is s természetesen az orvoság beszerzésére egyetlen alkalommal sem feledte el a kisebb nagyobb összegeket kicsalni; igérvén, hogy öt nap alatt beteget teljes gyógyulást találnak az ő új gyógymódja által. Az asztalosból doktorra vedlett család a pénzzel nem a gyógytárt kereste fel, hanem betért egy csárdába, hol alaposan becsipett. Az utcákon rendezett botrányai közben a rendőség elcsipte a hiszékeny betegeket zsaroló asztalost s át adta a bíróságnak.

— **Madárpusztítás.** Az éneklő madarak fogdosását a törvény künn a mezőkön is tiltja. De ha a külhatáron nem tudjuk megvédelmezni a vésott fiúk pusztításától éneklőmadarainkat az érthető. De hogy egyetlen nyári mulatóhelyünkről a városi népkertből is kiirtják egyes madárhéhes ifjuszok az éneklő madarakat az a rendőség tehetetlenségét regisztrálja. Az elmúlt napokban is Boér Gyula rabolt meg egy sárgarigó fészket ki szedve abból a fiókat. Az esethez nem kell kommentár.

— **Cséplés.** A kasza pengést itt ott már nyomon követte a cséplés. Határunkban már több helyen készen áll a gőzcséplő s dübörgése messze hirdeti a munka megkezdését. Itt jobban, amott gyöngébben fizet az élet s általánosságban közepesnek mondható a termés. A felgyői uralomban is megkezdődött a cséplés a tegnapi nappal.

— **Az időjárásról.** Meteor (Vozári Pál) a legújabb időjelzésében többek közt a következőket jelenti az időjárásról; Junius hónapban bár a kitörések akadályt képeztek a csapadék képződésénél, de végleg nem semmisíthették meg az ezen jellegű csomópontok hatásait. Nem pedig azért, mert a júniusi esők mégis e csomópontok hatáskörében voltak és pedig mint azt a 20-ik számban jeleztem 9-19 és a 27-iki csomópontokon, vagy közvetlenül azok körül; míg a melegebb napok az időközökbe estek, legmelegebb nap volt mint jeleztem, a 17-iki csomópont. Junius átlagos jellege sem volt igen meleg, a bolygók befolyásai itt is éreztették hatásait. A 27-ik csomópont jelzése szerint, kiadóba esőt és nagyobb lehűlést hozott; ennek hatáskörében már nem volt kitörés, sőt a napon lévő foltok, mint azt már multi jelzésemben is fölemlíttem, a foltok tömörülni kezdtek. Jelenleg egy erősen összezsugorodott folt van a napon. Julius havi időjelzésemet már a 23-ik számban megírtam, igen változatosnak jelezve azt. Eleje, vége csapadékos, mi az aratásra és cséplésre kedvezőtlen, középrésze hoz melegebb, állandóbb időt, mit a kitörések forróságga is emelhetnek, de a ciklonok ismét mérsékelhetnek a szerint, amint ezek közül az egyik, vagy másik lesz uralomban a napon. Ha egyik sem érvényesülne s a nap képe föltmentés vagy csak nyugótt, változatlan helyzetű tovább uszó foltok lennének azon, akkor a bolygók állásának jellege érvényesül egészben az időjárásban. Julius csomópontjai: 1-2-3-4-5-6-7-8-10-12-15-19-23-25-27-28-30-ra esnek, amelyeknek tekin-

télyes száma a júliusi forróságra sorakozik. a mi a fürdőzőkre nem lesz kedvező.

— **Lopott tárgyakat vásárolt.** két cigányasszony a tanyák között a cselédségtől amiért a szegedi törvényszék egy hónapra hűvösre tette őket. A büntetés azonban — úgy látszik — nem javította meg a munkakerülőket, mert újra kezdték a régi üzletet a tanyák között élelmi cikkekkel tojást, vajjat stb. potom áron vásároltak össze a cselédektől, kik természet gazdáiktól lopták mindazt. Most ismét elő lesznek állítva a bíróságnál, mely hiszti, hogy ez alkalommal érzékenyebben fogja büntetni a lopott tárgyakra utazó cigányokat.

— **Kaszával megvágta a lábát.** Nagy János a munkáról volt hazatérőben, mikor oly szerencsétlenül ejtette el kaszáját, hogy az jobb lábán mély sebet ejtett. Bár igen sok vért vesztett, de állapota nem életveszélyes.

— **Mákvirágok.** Palásti András és Turi Kis Farkas 15 éves suhancok rég óta ellátogatnak r. kath. főtemplomunkban levő szt. Antal pörsölyéhez. Nem azért keresték fel a pörsölyt a rossz cseméték, hogy szándékaik kivételéhez szt. Antal segédelmét kérjék, hanem azért, hogy a pörsölyben összegyűlt filléreket elemeljék. Utóbb azonban megjárták, mivel főpásztorunk éppen tetten kapta a gonosz hajlamu suhancokat, kiket át is adott megbüntetés végett a bíróságnak. Itt a két szépművekre jogosult templomtolvaj beismerte, hogy rég idő óta szorgalmas látogatói a szt. Antal pörsölyének; homéit csak utóbb is egy 20 koronás aranyat sikerült elvinniük, mit egy éjjeli házban hoztak forgalomba.

Anyakönyvi bejegyzések.

Július 2-9.

Születések: Dányi Éva, Donka Mária, Szemerédi Erzsébet, Bagó Péter Pál, Turi Franciska, Kátai Pál, Nagypál Mária, Basa Anna, Turi Pál, Turi leány.

Eljegyzés: Kozma György Kovács Veronikával. Házaságkötés: Varga János Kállai Máriaival. Halálozás: Dányi Éva 1 napos vesztülettel gyengeség, Papdi Anna 70 éves aggkór. Kátai Etelka 22 napos gyomorhurut, Baranyi Viktória 23 éves tüdőgümőkór, Szivák Etel 16 hó tüdőgyulladás, Viza Katalin 96 éves aggkór, Lévai Lucza 36 éve tüdőgümőkór, Deák Anna 67 éves tüdőgümőkór. B log Klára 9 napos görcsök, Kovács Juliann 2 éves aggkór, Georgiádes Franciska 21 éves agyhártyagyulladás, Molnár József 62 éves gyomorrák, Deák István 3 éves tüdőgyulladás, Bláskik Dező 12 napos bélhurut, Szilberer Mária 65 éves májrák, Rádi Magdolna 15 hónapos tüdőlobb, Feiföldi Viktória 13 éves mörigy gümőkór, Mizera Anzrás 6 hónapos görcsök, Turi leány halvaszület, Deák Julianna 25 éves szétválás, G-lambosi János 16 napos görcsök, Keller Izaiás 83 éves aggkór.

IRODALOM.

Kalmár Antal dr. elkészült könyve A hatalom tudvalevőleg ezt a nagy történet-közjogi könyvet elkobozta. Bécsre tekintett és Magyarországon sujtott. Sújtott a nemzet szentséges igazságainak hirdetésért. Mint veszedelmes könyvet tehát — Bécsnek kedvéért — hét lakat alá kellett tenni.

A politikai pereknek ezen „csillagkamrai” rendszere nem ismeretlen különben hazánk történetében. — De míg Szent István koronájával fölkelet alkotmányos királyát csak rianez magyar sértheti: — addig az sem tűrhető, hogy a rémuralmi osztrák császár történelmi tényeit már most kezdjek meghamisítani, midőn a vérpáraszag még jóformán el sem gőzölgött.

Ezt a könyvet a benne lévő történelmi és közjogi igazságokért a független sajtó valósággal zsátrónki tűzben égő lelkesedéssel apostrofálta. „Szerzőnek teljesen igaza van” — írta a könyvről Kossuth Ferenc; — „A magyar nemzet közjogi bibliája lesz ez a könyv” — mondotta Eötvös Károly; — „A magyar irodalomban még nem jelent meg könyv, mely egy rakáson annyi nemzeti igazságot tartalmazt volna” — jegyezte meg róla Bánffy Dező; — „Nemzeti fölbuzdulásunk tudományos előkészítője” — írta vezércikkben Bartha Miklós.

Az átdolgozott és bővített harmadik kiadásmerített papiroson, nagy nyolczad alakban, ötszáz oldalon a nyár folyamán jelenik meg. A megrendelések — akár csak levelezőlapon is — Kalmár Antal dr. Szabadka címre küldendők.

Megrendelőik a könyvet 8 koronáért kapják s az ár előre is beküldhető. A könyv bolti ára magasabb lesz.

Hogy pediz a könyvet a vérbeli magyarságnak minden rétege megzerezhesse: a munka 60 filléres füzetekben is megjelenik, amely a megrendelő részére általam küldött chekkel leszen apránként fizetendő.

Közgazdaság.

A cs. kir. szab. Adria biztosító-társulat.

1903. évi üzletévi jelentése és zárszámadásai, melyek folyó évi április 28-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazza: Az életbiztosítási osztályban 51,531,877 K. biztosított tőkeül szülő ajánlatok nyújtattak be, melyek ellenében 45,513,303 K. biztosított összegről állítottak ki kötvények. A biztosítási átlag az év végével kerek 276 millió tőke és 719,290 K. járadék-biztosításokra rugott, minélfogva a tőkebiztosításoknál 20,958,564 K. tiszta szaporodás mutatkozik. Életbiztosítási díjakban 11,721,578 K. vételeztett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életében esedékes összegek s az esedékes járulékok 5,210,589 K. k. fizetését tették szükségessé. A kamatláb leszállító ára szolgáló pótdíjtartalék az idei 200,000 koronát tevő átutalása folytán 1,790,000 koronára emelkedett, az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díjtartói 1903. december 31-én 74,917,882 koronát tettek ki és a múlt évhez viszonyítva 5,958,215 korona emelkedést mutatnak. A biztosítási ágazatban a díjbevétel 20,869,390 K., az előző év 19,316,631 K. díjbevételé ellenében. A szállítmány biztosításokért 1,507,631 K. és betörés: lopás elleni biztosításokért 222,753 K. vételeztett be; az utóbbi három ágazatban visszbiztosítások özimen 10,150,442 K. s kárakért 15,171,315 K., a visszbiztosítók részének levonása után pedig 7,958,158 K. fizettetett ki. Ezen három ágazat díjtartaléka 13,016,675 koronát s a visszbiztosítások részének levonása után 7,176 koronát tesz ki. Az árfolyam-emelkedés folytán december hó 21-én mutatkozó 54,437 korona az árfolyam ingadozása tartaléknak utaltatott át B) mérleg rend vezérsi nyereség-tartalék: 200,000 K.-val 1,400,000 K.-ra emeltetett fel. A közgyűlés jóváhagyta az igazgató-ág ami javaslatát, hogy az újonnan léteített nyugdíj-pénztárt 250,000 K.-t tevő rendkívüli javadalmazásba részesítse. Összesen a mérleg részvényenkint, úgy mint tavaly 189 K. körül kifizetésre. A különféle tartalékok 1903. december 31-én 89 millió emelkedett és pedig a díjtartalék (visszbiztosítás levonásával) 75,689,676 K., pótdíjtartalék kamattal leszállítására 1,700,000 K. nyereségtartalék 7413,341 K. és árfolyam-ingadozása tartalék 4,250,017 K.-ra.

Új baromfi-tenyésztési ág A közönséges mezei vagy parlagi galamboknak, melyek minden figyelem nélkül ott keletnek a tornyokban a magtárak eresze alatt stb. a gazda eddig alig vette valamelyes hasznát. Az „Országos Baromfi-tenyésztési Egyesület”, ezen segítendő, a parlagi galambok fogyasztását úgy rendezte, hogy minden időben bármekkora mennyiségét átvehet. Fizet minden egyes parlagi galamb darabjért az eladó helyén 40 fillért és elvállalja a vasúti szállítási költségeit. Tekintve, hogy a parlagi galamb évenként tízszer is költ és husz darab fiatal nevel, s tekintve végül, hogy a kis galambok felnevelése semmibe sem kerül, ki fog tűnni, hogy száz pár parlagi galamb el-tartása majdnem nyolczszáz koronát eredményez, mi ezen, eddig ki nem használt baromfi-tenyésztési ágóbl kétszázötven filléremre mátkó jövedelem. Akinek már is voltának eladó parlagi galambjai, az sziveskedjék azt bejelenteni »Országos Baromfi-tenyésztési Egyesület» nek Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 30. szám.

Adatok a dohánytermeléshez. A kísérletgyűjteményekben hosszabb cikket, valóságos tanulmányt közöl Kerpely Kálmán a debreczeni dohánytermelési kísérleti állomás vezetője. Kísérletezéseinek valóban közérdeklő eredményeit a következő pontokban foglaljuk össze:

1. A dohánypalántákat rendszeren fedőkeretes melegágyakban kell nevelni, hogy május elejére, kiültetésre alkalmas palánták biztosan rendelkezésünkre álljanak.

2. A korán — május derekán — kiültetett dohány minden körülmények között mennyiségileg nagyobb és minőségileg jobb termést ad mint az a mely későn — kerül kiültetésre.

3. A kései dohányt sűrűbben kell ültetni, mint a korait, mert növekedése és fejlődése nem oly erőteljes.

4. A kovásvas-kálium és szuperfoszfát a dohány minőségére (finomságára és égő képességére) feltétlenül kedvező hatást gyakorol. Az ősszel adott érett istállótrágya a termés nagyságát tetemesen fokozza, anélkül, hogy minőségileg kárt okozna.

5. A föld tavaszi előkészítésénél a szőlő-

tást a lehetőségig mellőzni kell és helyette a porhanyítást használni.

6. A magyar dohányok, a magtőkék szakszerű kiválasztásával és helyes magtermeléssel nemesíthetők.

7. A külföldi dohányok közül a manilla white-burley, big fredrik, cocneticot, továbbá a görög és török cigarettadohányok lesznek nálunk sikerrel meghonosíthatók.

8. A magyar dohányok egyes hibái, külföldi nemesebb fajtákkal való keresztezés útján kiküszöbölhetők.

9. A zöld dohánylevelek füllesztésével, azoknak későbbi szép színesedése fokozható. Csakhogy a füllesztés igen kényes munka, miért is nagy ellenőrzést és szakértelemet igényel.

10. A különböző peréfűzési módok közül, az oldalfűzés adja a legjobb eredményeket.

11. A korán, augusztus hó folyamán — törés és szárítás alá kerülő dohány minőségileg jobb eredményeket ad, mint az, mely később — szeptember hó folyamán — kerül törés alá.

12. A fűtésre berendezett Snow-féle pajta különösen a későn tört dohánynak én a sarjudohányok szárításánál használható jó eredménynyel.

13. A kerti dohányokat csak akkor szabad a napra kivinni, ha a pajtában előzetesen megszáritottuk.

14. A dohány fermentálásánál a megengedhető felmelegedés fokát csakis hőmérőkkel lehet szakszerűen ellenőrizni. A hőfok szabályozásától függ a dohány színe, fénye, rugalmassága és zamatja. A fermentálást befolyásoló tényezők közül legfontosabb a dohány nyirkossági foka. Minél nyirkosabb a dohány, annál veszedelmesebb az erjesztése és megfordítva. A 14—16% vizet tartalmazó dohányok erjednek a legjobban.

HIVATALOS RÉSZ.

HIRDETMÉNY.

Csongrád község előjárósága részére szükséges 4 drb. előfogatnak vállalat útján biztosítására megtartandó árlejtés 1904 évi július hó 18-án d. e. 8 órakor a III jegyzői hivatalban fog megtartatni.

Az árlejtési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csongrád 1904. július hó 1-én.

Kovács Józ.

CSARNOK.

Jolánka szerelmes.

Goldberger Korona-utcai palotájában sorba lehuzogatták az ablakredőnyöket. Bezárták a lakást s minden jel arra mutatott, hogy nyaralni mennek. Igen, elutaztak Hidfalvára, a birtokukra.

Minden év tavasszán ellátogatnak Goldbergerék néhány hétre e kis, tagadhatatlanul szép vidékre, hol — daczára a helység minden természeti szépségének — halálra unják magukat.

Innen aztán egyik divatos tengeri fürdőt látogatják meg.

Goldberger ur az idén kivételesen nem kísérté el családját a birtokra, mert sürgős üzleti teendői gátolták őt abban s így az asszony a szép Jolánnal egyedül utazott el a fővárosból!

*

Kényelmesen berendezkedtek a hidfalvi kastélyban és — mihamar egész otthonosan érezték ott magukat.

Jolán kisasszony mindjárt az első reggel megtette kirándulását. Felnyergeltette kedvenc kis paripáját s kilovagolt. Amint nyugodtan, egyszerű ruháskájában, fején széles szalmakalapjával, lován ült — gyönyörű elragadó látvány volt...

Hidfalváról fásor vezet egy kis erdőn keresztül, ki a földekre. A fásor akáczfaktól van környékezve, mely mellett meglehetősen magasságu orgonabokrok viráznak.

Még csak kora reggel volt. A nap gyengén szórta szét sárgás-piros sugarait és Jolánka levette fejről a kalapját. Körülötte mély csend volt, csak néha-néha kerekedett

egy-egy szellő, mely pajkosan játszadozott szép szőke fürtjeivel.

Lépésben haladt lovával s néha-néha az orgona-bokrokhoz közeledve, tépdeste az illatos virágokat, hogy azokkal lovát megkalapját felékesítse. Majd önkénytelenül felkaczagott, mondván:

— Istenem mily gyerek is vagyok

Ekkor hirtelen megfordítá lovát ijedten nézett vissza.

Lódobogást hallott, mely mindinkább közeledett.

Csakhamar kivehette, hogy egy lovas épp azon az uton, hol ő haladt, gyorsan vágatott előre.

A lovas, midőn Jolánt megpillantá, szemmel láthatólag meglepetéssel iramodását, mikor aztán Jolánka mellé ért, illedelmesen levette fejről kalapját s köszönté őt:

— Adjon Isten jó reggelt!

Jolánka mosolyogva billenté meg fejét, jóllehet nem ismerte a lovast, ki csakhamar sarkantyuba kapta lovát, mindgyorsabban és gyorsabban elvágatott.

A lovas pedig egy csinos, napbarnított képű, erőteljes parasztleány volt. A helység egyik leggazdagabb emberének a fia.

A leány jó ideig a derék legény után nézett. Talán az tetszett neki, hogy oly szépen s egyaránt jól üli meg a lovát, vagy talán — maga a lovas tetszett neki — de, utána nézett, míg csak a ló által felvert por és a nagy távolság, el nem takarhatták szemét elől...

— Derék fiu! — mondá magában félhangosan s aztán gyengén meglegyintette ostorával lovát és — haza vágatott.

Egész nap az ismeretlen lovas járt eszébe. Szerette volna megtudni az illető kilétét, de — szégyelte magát.

Kíváncsiságát ezuttal legyőzte gőgje, büszkesége. Szégyelte magát maga előtt, hogy ő a gazdag uri leány érdeklődjön egy közönséges parasztleány iránt!

Másnap reggel ismét találkoztak. Jolán ekkor éppen haza felé tartott s így egy ideig egy vonalban haladtak. De a legény, mintha megérezte volna, hogy nem illő dolog, hogy ő a parasztleány egy uri kisasszony mellett haladjon, egyet csettintett a nyelvvel és eliramodott.

E néma találkozások mindennap pontosan ismétlődtek. A legény köszönté a leányt, ki édesen nevetve viszonzta azt.

Az orgonabokrok rövid éltü virága hervadozni kezdett s rövid pár nap alatt egészen lehullt.

Jolánka sajnálattal tapasztalta ezt, most már levelekkel és zöld galyakkal diszitgette fel lovát.

Egy reggel azonban kellemes meglepetés várt rá. Ismeretlen nevű lovasa egy gyönyörű rózsákból álló csokrot nyújtott át neki.

A legény félénken állítá meg lovát a leányé mellett s így szólt:

— Láttam, hogy mennyire szereti a kisasszony a virágot, hát ha nem veti meg, úgy fogadja el tőlem e bokrétát!

Jolánka nevetve nyult a bokréta után.

— Igazán köszönöm Önnek... izé ur... de hogyan is hívják őnt?...

— Szekeres István a nevem — mondá a legény — de otthon csak úgy Pistának szólítanak!

— Hát Pista ur, fogadja köszönetemet. Igazán szép virág!

Egymás mellett haladtak.

Pista leány kérdéseire félénken, tisztelettel felelt.

Ez időtől kezdve meg volt a barátság kötve!

Mikor a faluba értek, elváltak egymástól utaik, a leány Pista felé nyújtá finom fehér kezét. Pista gyengéden szoritotta azt meg, aztán pörge kalapját a fejről levéve, köszönt — és elietett...

Jolánka csak most, hogy egyedül volt, vette jobban szemügyre a virágot. Csupa fehér tearóza volt. Véletlenül a kedvenc virága. Hálával gondolt vissza Pistára, kivel — most vette csak észre — mind többet

s többet foglalkozott. A barna, inkább barnás fekete, szép szál fiu tetszett neki!

Ha magára maradt kis szobájában, vagy ha kint ült a lugasban, mindig csak Pistára gondolt.

Betöltött tapasztalatlan, naiv szivecskéjében egy kis helyet. — Szerette őt...

Multak a napok. Ha egyszer-mászor az eső esett, vagy más körülmény miatt nem találkozhattak, Jolán igen lehangolt volt.

Ily körülmények közt érte Jolánt egészen váratlanul édes anyjának az a határozata, hogy tengeri fürdőbe utaznak.

Hiába volt Jolán minden ellenvetése minden kifogása, édes anyja parancsainak eengedelmeskedni kellett. Nehezére esett, hogy e helyről távoznia kell s ki tudja, ha most távozik innét, találkozhatik e még egyszer Pistával?!

*

Fönn a kastélyban előkészületeket tettek az utazásra. A szezonnak vége volt!

Jolánka utoljára lovagolt ma ki a kedvenc helyéhez. Korábban érkezett ki, mint rendesen. Pista már ott volt...

A fásor akáczfái virágoztak, üde levegőt árasztván, igazán most kezdődött itt csak az élet.

— Tudja-e Pista, hogy mi holnap elutazunk? — kérde Jolán.

Pista láthatólag meglepődött. Nem mert a leányra nézni s halkán mondá:

— Elutaznak!!!

— Igen, Pista, itt hagyjuk e szép vidéket, mert a mamám úgy akarja, hogy tengeri fürdőbe menjünk...

Sokáig némán baktattak szorosán egymás mellett.

Jolán hirtelen Pistához fordult.

— Mondja csak Pista, de őszintén... tetszem én magának?...

— I... igenis, hát tetszik nekem a kisasszony — felelte Pista zavarral — és... én kedvelem is a kisasszonyt!... igen!...

— Kedvel! Kedvel?! — ismétlé Jolán.

Bucsuzva kezét nyújtá Jolán Pistának, ki úgy tett, mintha ajkához akarná emelni, de hirtelen mozdulattal elbocsájtá azt s csak ennyit mondott:

— Áldja meg az Isten a kisasszonyt!

II.

A csendes, kedves kis falucskából egyszerre csak a tengeri fürdő zajos életébe sodortatott a kis Jolánka.

Mily elhagyatott volt a kis falucska, hol mégis oly jól érezte magát.

Ha fürdőzés után megtették rendes sétájukat a korzón, vagy ha betértek a Grand Caféba (hol cigány muzsikálta a magyar darabokat!) nyomban asztaluk köré csoportosult az ismerős fiatal gavallérok léha gárdája. Ezek körülrajongták a kis Jolánt és életre-halálra kurizáltak a — pénzének.

Oh, hányszor történt meg, hogy miközben egyik-másik ur nagy hangon udvarolt, bókolt Jolánnak, addig a leány gondolatai otthon jártak a kis faluban, a pezsi orgonabokor mellett. Láta magát a mint virágot tépdés és — felsóhajtott.

— Már megint sóhaj?; — szóit ilyenkor némiképp sértődötten az urfi.

Erre mosolyogva válaszolt Jolánka:

— Sóhajtottam?? ... Pedig úgy szeretem magát hallgatni!...

Herczeg Dezső.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

Nyilatkozat.

A helybeli 48-as Népkör 1904. évi július 3-án tartott közgyűlésén, jegyzőjévé választott.

Ezen valóban megtisztelő bizalmat — igazán sajnálom — el kell magamról háritani és a mai napon az elnökséghez intézett levelemben kérem is, hogy ezen kitüntetéssel oly egyént méltóztassék meg tisztelni, aki napi elfoglaltsága mellett ezen új tisztekn betöltésére is kellő időt képes fordítani.

Ezen nyilatkozatomat azért tartom szükségesnek közzé tenni, mert feltűnő lehetne, amiért nem megválasztásom előtt fejeztem ki ezen aggodalmaimat. — Ha tudtam volna, hogy megválasztásom tervben van; már akkor elhárítottam volna ezen kitüntetést.

Csongrád, 1904. július 9-én.

Tekulics Sándor.

PÉNZ

A Pénzügyi Tanácsadó kiadó vállalat minden pénzkölcsönt keresőknek tájékoztató felvilágosítást és tanácsot nyújt díjtalanul, tehát mielőtt pénzkölcsön tárgyában bárhova is fordulna, kérje ki a Pénzügyi Tanácsadó véleményét és kérjen részletes felvilágosítást nyújtó ingyenes prospektust.

Kölcsönt

folyósított pár nap alatt a legkülönösebb feltételek mellett. Meglevő kölcsönöket konvertál nagyobb összegre. Állami, megyei, városi hivatalnokoknak, vasutiaknak, tanároknak, katonatiszteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasoknak, szóval minden köz-

tisztviselőnek

10—25 éves törlesztésre 7% kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell.) Kölcsönt legtöbb esetben kezes nélkül folyósítunk és ha mégis kezes kellene, készpénzzel állítunk kezeseket külön díj nélkül. Azon tisztviselők, kik a fizetésrendezés után óhajtanak kölcsönt fölvenni, már most tegyék meg a kérdéseket, hogy előre megtehessek a szükséges lépéseket a kölcsön folyósítása iránt.

Kimutatás,

ki mennyi kölcsönt kaphat:

kor.	fizetéssel kaphat	körülb.	kor.
1800	"	"	3000
2000	"	"	4000
2200	"	"	6000
2400	"	"	6500
2600	"	"	6800
2800	"	"	7000
3000	"	"	10000
4000	"	"	12000
5000	"	"	14000
6000	"	"	"

Levélbeli megkeresésnél megirandó: állás, fizetés, eltöltött szolgálati idő és kor. Folyósítatunk továbbá hitelképes egyéneknek 500 koronától a legmagasabb összegig kezesekkel

váltókölcsönt

1—5 éves törlesztésre havi vagy negyedévi visszafizetés mellett. — Kölcsönt kieszközlünk ezenkívül legalább 3 év óta fennálló életbiztosítási kötvényre, mindennemű sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényre, az utóbbiakra az érték 90%-áig.

Jelzalogkölcsönt

a becsértéknek 70%-áig folyósítatunk 4%-ra földbirtokra. A megkereső birtokos és telekkönyvi kivonatát caatoaljon. Levélbeli megkeresésnél válaszbélyeg kéretik.

Czimünk:

Pénzügyi Tanácsadó

kiadóhivatala

Budapest, Klauzál-utca 6. II. em. II.
Telefon 16—42. Törvénysz. bej. czég.

PÉNZ

4%-OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi első-rangu pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4-ed értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre

gyorsan és discreten.

BANK- és MAGÁNADÓSSÁGOK CONVENTRÁLÁSA.

Meller Lajos és Társai

bankbizomány BUDAPEST, VI., Dávid-utca 15.

(Törvénszerűleg bejegyzett czég).

(Válasz bélyeg)

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT

czipőfénymáz fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a legjobb fénymáz a világon és **fénycrem** világos czipőkhöz, a legszébb fényt adják és a bőrt **tartossá** teszik. Elviselt foltos czipők sárga, vagy barna bőrből a **Lynosin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Budapest, V., Lipót-körút 24. Kapható mindenütt.

(Briefadresa Wien III/I.) für Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife.

VILÁGHIRŰ!

a „Rekord“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arc-képeiről, melyeket elismert művészek által készített, számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Első rangú képek árai:

Olaj-aquarel- és pastell festékben fénykép után 48—cm. nagys. ára: 20 kor
Legfinomabb kivitelű brom-Platin és krétarajz ára . . . . . 5 kor

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu festményt készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“

festészeti műintézet, BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 48.

Legtökéletesebb

ÁRTALMATLAN ARCZTISZTÍTÓ ÉS SZÉPÍTŐ SZEREK:

Kamilla arcz-creme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrkiütések, bőrvörösség, bőrtarka (mitesser) és mindennemű bőrtisztatlanságok ellen. Hatása bámulatos! Ára 1 korona.

Kamilla szappan kitünő arczsimitó-szer. Ára 50 fillér.

Kamilla hölgypor kitünően tapad és az arczbőrnek üde és természetes színt ad. Kapható fehér, rózsaszín és (barnáknak) crème színben. Ára 1 K.

Kamilla szájjviz megátolja a fogak romlását és elveszi a szájnak kellemetlen büzt. Ára 1 korona.

Kamilla hajszesz megátolja a haj kihullást és erősíti a fejbőrt. Ára 1 K. Kapható egyedül a készítőnél:

BALKÁNYI LAJOS

a „MEGVÁLTÓHOZ“ címzett gyógyszer-tárában Csongrádon.

Valódi angol és francia illatszerek bármilyen illatban 1, 2, 3 és 5 korona. Minden újságban hirdett szer eredeti árban és minőségben kapható.